

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Socjalistyczną Republiką Rumunii,

podpisana w Bukareszcie dnia 24 marca 1973 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 24 marca 1973 roku została podpisana w Bukareszcie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Socjalistyczną Republiką Rumunii, w następującym brzmieniu dosłownym:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Socjalistyczną Republiką Rumunii

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rada Państwa Socjalistycznej Republiki Rumunii,

kierując się pragnieniem dalszego rozwoju przyjaźniskich stosunków między obydwoma Państwami, zgodnie z Układem między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Socjalistyczną Republiką Rumunii o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, podpisanym w Bukareszcie dnia 12 listopada 1970 roku,

w interesie dalszego rozwijania stosunków konsularnych między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Socjalistyczną Republiką Rumunii,

postanowiły zawrzeć niniejszą Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyły swoimi Pełnomocnikami:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Władysław WOJTASIKA, Dyrektora Departamentu Konsularnego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,
Rada Państwa Socjalistycznej Republiki Rumunii —
Gheorghe BADESCU, Dyrektora Dyrekcji Konsularnej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CZĘŚĆ I

DEFINICJE

Artykuł 1

Dla celów niniejszej Konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

a) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;

b) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu dla wykonywania funkcji konsularnych;

c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;

d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze dla wykonywania funkcji konsularnych;

e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;

f) „członek personelu służby” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;

g) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych i członków personelu służby;

h) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;

i) „członkowie rodziny” oznacza małżonkę, dzieci i rodziców członka urzędu konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej;

j) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków, włącznie z rezydencją kierownika urzędu konsularnego, i tereny przyległe do nich, używane wyłącznie dla działalności konsularnej, bez względu na to, czyją są własnością;

k) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie dokumenty, korespondencję, książki, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również meble przeznaczone dla ich ochrony i przechowywania;

1) „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję, dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji;

1) „statek” oznacza każde urządzenie pływające, które podnosi banderę Państwa wysyłającego, z wyjątkiem okrętów wojennych.

CZĘŚĆ II

USTANAWIANIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ MIANOWANIE CZŁONKÓW URZĘDU KONSULARNEGO

Artykuł 2

Ustanawianie urzędów konsularnych

1. Każda Umawiająca się Strona może ustanawiać urzędy konsularne na terytorium drugiej Umawiającej się Strony tylko za jej zgodą.

2. Siedzibę urzędu konsularnego, jego klasę i okręg konsularny ustala się w drodze porozumienia między Umawiającymi się Stronami.

3. Późniejsze zmiany dotyczące siedziby urzędu konsularnego, jego klasy oraz okręgu konsularnego mogą być dokonane jedynie w drodze porozumienia między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 3

Mianowanie i przyjęcie kierownika urzędu konsularnego

1. Przed mianowaniem kierownika urzędu konsularnego Państwo wysyłające uzyskuje w drodze dyplomatycznej zgodę Państwa przyjmującego dla tej osoby.

2. Państwo wysyłające przekazuje za pośrednictwem swego przedstawicielstwa dyplomatycznego do ministerstwa spraw zagranicznych Państwa przyjmującego listy komisyjne lub podobny dokument o mianowaniu kierownika urzędu konsularnego. W listach komisyjnych lub w podobnym dokumencie podaje się imiona i nazwisko kierownika urzędu konsularnego, jego rangę, okręg konsularny, w którym będzie on wykonywał swoje funkcje, a także siedzibę urzędu konsularnego.

3. Po przedstawieniu listów komisyjnych lub podobnego dokumentu Państwo przyjmujące udzieli kierownikowi urzędu konsularnego, w możliwie najkrótszym terminie, exequatur lub innego zezwolenia.

4. Kierownik urzędu konsularnego może wykonywać swoje funkcje po uzyskaniu exequatur lub innego zezwolenia.

5. Do czasu udzielenia exequatur lub innego zezwolenia Państwo przyjmujące może udzielić kierownikowi urzędu konsularnego tymczasowej zgody na wykonywanie swych funkcji. W tym przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej Konwencji.

6. Z chwilą, gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące niezwłocznie zawiadomi o tym właściwe organy okręgu konsularnego i zapewni podjęcie odpowiednich środków, aby umożliwić mu wykonywanie swych funkcji.

Artykuł 4

Tymczasowe wykonywanie funkcji kierownika urzędu konsularnego

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, Państwo wysyłające może wyznaczyć do tymczasowego wykonywania funkcji kierownika urzędu konsularnego urzędnika konsularnego swego urzędu konsularnego w Państwie przyjmującym albo członka personelu dyplomatycznego swego

przedstawicielstwa dyplomatycznego w tym Państwie; imiona i nazwisko tej osoby będzie uprzednio notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Osoba wyznaczona do tymczasowego wykonywania funkcji kierownika urzędu konsularnego korzysta z ułatwień, przywilejów i immunitetów, jakie przysługują kierownikowi urzędu konsularnego zgodnie z niniejszą Konwencją.

3. Wykonywanie funkcji kierownika urzędu konsularnego przez członka personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego, zgodnie z ustępem 1, nie ogranicza jego przywilejów i immunitetów, przysługujących mu na podstawie jego statusu dyplomatycznego.

Artykuł 5

Obywatelstwo urzędnika konsularnego

Urzędnikiem konsularnym może być jedynie obywatel Państwa wysyłającego nie posiadający stałego miejsca zamieszkania na terytorium Państwa przyjmującego.

Artykuł 6

Zawiadamianie o mianowaniu, przybyciu i wyjeździe

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadomione o:

a) nominacji członków urzędu konsularnego, z wyjątkiem kierownika urzędu konsularnego, ich przybyciu do urzędu konsularnego po mianowaniu, ich ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu ich funkcji oraz o wszystkich dalszych zmianach mających wpływ na ich status, które mogą powstać w czasie ich zatrudnienia w urzędzie konsularnym;

b) przybyciu i ostatecznym wyjeździe członka rodziny oraz, jeżeli to ma miejsce, o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;

c) przybyciu i ostatecznym wyjeździe członków personelu prywatnego, a jeżeli to ma miejsce, o fakcie zakończenia ich służby w tym charakterze;

d) zatrudnieniu osób, zamieszkałych w Państwie przyjmującym, jako pracowników konsularnych, członków personelu służby lub członków personelu prywatnego oraz ich zwolnieniu.

Artykuł 7

Dokumenty tożsamości

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający tożsamość tego urzędnika i jego stanowisko.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się także do pracowników konsularnych i członków personelu służby pod warunkiem, że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego lub nie posiadają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie.

3. Postanowienia ustępu 1 stosuje się odpowiednio do członków rodzin, o ile nie są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub nie mają stałego miejsca zamieszkania w tym Państwie.

Artykuł 8

Uznanie członka urzędu konsularnego za osobę niepożądaną

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej Państwo wysyłające o tym, że exequatur lub podobne zezwolenie, udzielone kierownikowi urzędu konsularnego, zostało cofnięte albo że inny członek urzędu konsularnego został uznany za osobę niepożądaną.

W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę lub spowodować zaprzestanie jej działalności. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

CZĘŚĆ III

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 9

Zakres funkcji konsularnych

Funkcje konsularne polegają w szczególności na:

- a) popieraniu przyjaznych stosunków między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym;
- b) przyczynianiu się do rozwoju stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych, naukowych i turystyki między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym;
- c) ochronie praw i interesów Państwa wysyłającego oraz jego obywateli;
- d) udzielaniu pomocy i opieki obywatelom Państwa wysyłającego.

Artykuł 10

Komunikowanie się z władzami Państwa przyjmującego

Przy wykonywaniu swych funkcji urzędnicy konsularni mogą zwracać się do:

- a) właściwych miejscowych organów swojego okręgu konsularnego;
- b) właściwych centralnych organów Państwa przyjmującego, jeżeli na to zezwalają ustawy, przepisy i zwyczaje Państwa przyjmującego.

Artykuł 11

Zastępstwo przed organami Państwa przyjmującego

1. Urzędnik konsularny ma prawo zastępować obywateli Państwa wysyłającego lub zapewnić im zastępstwo przed organami Państwa przyjmującego względnie podejmować kroki w celu zapewnienia im zastępstwa przed sądami w przypadkach, gdy obywatele ci z powodu nieobecności lub z jakiegokolwiek innej przyczyny nie są w stanie podjąć w odpowiednim czasie ochrony swych praw i interesów.

2. Zastępstwo, o którym mowa w ustępie 1, ustaje z chwilą, kiedy osoby zastępowane ustanowią swych pełnomocników lub same zabezpieczą ochronę swych praw i interesów.

Artykuł 12

Funkcje w sprawach obywatelstwa, paszporty i wizy

1. Urzędnik konsularny ma prawo:
 - a) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
 - b) przyjmować podania i oświadczenia w sprawach obywatelstwa i wydawać odpowiednie dokumenty, zgodnie z ustawami i przepisami Państwa wysyłającego;
 - c) wydawać, przedłużać, dokonywać zmian przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego lub unieważniać paszporty albo inne podobne dokumenty obywateli tego Państwa;
 - d) wydawać wizy.
2. Postanowienie ustępu 1 litera a) nie zwalnia obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego o rejestracji cudzoziemców.

Artykuł 13

Funkcje dotyczące stanu cywilnego

1. Urzędnik konsularny ma prawo, zgodnie z ustawami i przepisami Państwa wysyłającego, przyjmować oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński pod warunkiem, że przyszli małżonkowie są obywatelami tego Państwa.

2. Urzędnik konsularny ma prawo prowadzić rejestrację urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać odpowiednie dokumenty. Postanowienie to nie zwalnia obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego dotyczących takich rejestracji.

3. Urzędnik konsularny zawiadamia właściwe organy Państwa przyjmującego o rejestracji dokonanej zgodnie z postanowieniami ustępu 2, jeżeli jest to wymagane przez ustawy i przepisy tego Państwa.

Artykuł 14

Funkcje notarialne

1. O ile nie narusza to ustaw i przepisów Państwa przyjmującego, urzędnik konsularny ma prawo:

- a) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać im odpowiednie dokumenty;
- b) sporządzać, uwierzytelniać i przyjmować do depozytu testamenty obywateli Państwa wysyłającego;
- c) uwierzytelniać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- d) tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumaczeń;
- e) przyjmować, sporządzać i uwierzytelniać dokumenty dotyczące innych czynności prawnych obywateli Państwa wysyłającego, jeżeli nie odnoszą się one do nieruchomości położonych na terytorium Państwa przyjmującego lub do praw rzeczowych obciążających te nieruchomości.

2. Akty i dokumenty, wymienione w ustępie 1, sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego, mają w Państwie przyjmującym taką samą ważność i moc dowodową jak akty i dokumenty sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez właściwe organy Państwa przyjmującego.

Artykuł 15

Przyjmowanie na przechowanie

Urzędnik konsularny ma prawo przyjmować na przechowanie od obywateli Państwa wysyłającego lub dla tych obywateli dokumenty, przedmioty, pieniądze i inne walory, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 16

Funkcje dotyczące opieki i kurateli

Urzędnik konsularny ma prawo, zgodnie z Umową o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych obowiązującą między Umawiającymi się Stronami, występować do właściwych organów Państwa przyjmującego z wnioskami dotyczącymi podjęcia odpowiednich kroków w sprawach opieki lub kurateli, a w szczególności proponować odpowiednią osobę na opiekuna lub kuratora.

Artykuł 17

Opieka i pomoc konsularna

Urządnik konsularny ma prawo spotykać się i porozumiewać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu wszelkiej pomocy lub rady, włącznie z podejmowaniem kroków w celu zapewnienia mu opieki prawnej w razie konieczności. Państwo przyjmujące nie będzie w żadnej formie ograniczać kontaktowania się obywateli Państwa wysyłającego z urzędnikiem konsularnym oraz dostępu tych obywateli do urzędu konsularnego.

Artykuł 18

Porozumiewanie się z obywatelami Państwa wysyłającego pozbawionymi wolności

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powinny nie później niż w ciągu trzech dni zawiadamiać urząd konsularny Państwa wysyłającego o tym, że obywatel tego Państwa został aresztowany lub poddany jakimkolwiek innym formom ograniczenia wolności osobistej.

2. Urządnik konsularny ma prawo odwiedzić i skontaktować się z obywatelem Państwa wysyłającego aresztowanym, poddanym innym formom ograniczenia wolności osobistej albo odbywającym karę pozbawienia wolności i jeżeli zajdzie potrzeba, udzielić mu pomocy w zapewnieniu obrony. Prawa odwiedzania i kontaktowania się udziela się okresowo. Będzie ono udzielane możliwie jak najwcześniej, a po upływie terminu czterech dni od daty pozbawienia lub ograniczenia wolności osobistej w innej formie udzielenie tego prawa nie może ulec odroczeniu.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą informowały zainteresowane osoby o możliwości porozumiewania się z urzędnikiem konsularnym.

4. Uprawnienia, określone w niniejszym artykule, będą wykonywane zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego, pod warunkiem jednak, że wspomniane ustawy i przepisy umożliwiają pełną realizację celów, którym uprawnienia te służą.

Artykuł 19

Funkcje w sprawach spadkowych

1. Uprawnienia urzędnika konsularnego w sprawach spadkowych określone są w Umowie o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, obowiązującej między Umawiającymi się Stronami.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą niezwłocznie powiadamiać urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego i będą przekazywać temu urzędnikowi informacje o masie spadkowej, spadkobiercach, zapisobiercach, a także o istnieniu testamentu.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego będą niezwłocznie powiadamiać urzędnika konsularnego o otwarciu spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli spadkobierca lub zapisobierca jest obywatelem Państwa wysyłającego. Dotyczy to także przypadków, gdy właściwe organy Państwa przyjmującego dowiedzą się o otwarciu na terytorium Państwa trzeciego spadku, do którego jest uprawniony obywatel Państwa wysyłającego.

Artykuł 20

Funkcje ogólne dotyczące żeglugi

1. Urządnik konsularny ma prawo w granicach swego okręgu konsularnego udzielać pomocy statkom oraz ich załogom, które znajdują się w portach lub na wodach terytorialnych i wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Skoro tylko zostanie dokonana odprawa, urzędnik konsularny ma prawo wchodzić na pokład statku, a ka-

pitan i członkowie załogi mogą porozumiewać się z urzędnikiem konsularnym.

3. Urządnik konsularny wykonuje w stosunku do statków i ich załóg prawa nadzoru i inspekcji, przewidziane przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego.

4. Urządnik konsularny ma prawo:

a) bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego przesłuchiwać kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi statku, sprawdzać, przyjmować i poświadczать dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące podróży statku oraz ogólnie podejmować kroki mające na celu ułatwienie wejścia, postoju i wyjścia z portu;

b) rozstrzygać, bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego, wszelkie spory między kapitanem a innymi członkami załogi, włącznie ze sporami dotyczącymi umów o pracę i warunków pracy, jeżeli jest to przewidziane przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego;

c) dokonywać czynności związanych z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana albo jakiegokolwiek członka załogi;

d) podejmować wszelkie środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego i repatriacji kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi;

e) przyjmować, sporządzać lub poświadczать wszelkie oświadczenia i dokumenty dotyczące statku, przewidziane przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego.

5. Przy wykonywaniu swoich uprawnień urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego.

Artykuł 21

Ochrona statku i załogi

1. W przypadku, gdy sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego zamierzają podjąć jakiekolwiek środki przymusu lub rozpocząć jakiekolwiek dochodzenie karne na pokładzie statku Państwa wysyłającego, powinny one powiadomić o tym urzędnika konsularnego. Wspomniane powiadomienie należy przekazać przed podjęciem tych czynności w taki sposób, aby urzędnikowi konsularnemu umożliwić uczestniczenie przy ich wykonywaniu. Jeżeli urzędnik konsularny nie uczestniczył przy tych czynnościach, właściwe organy Państwa przyjmującego przedstawią mu, na jego prośbę, pełną informację o podjętych krokach. Urzędnik konsularny będzie powiadamiany także w przypadkach przesłuchiwania na lądzie przez organy Państwa przyjmującego kapitana lub jakiegokolwiek członka załogi statku.

2. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się do kontroli celnej, sanitarnej i paszportowej, jak i do wszelkich czynności podjętych na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 22

Funkcje w razie awarii i innych wypadków

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego ulegnie rozbiću, osiadzie na mieliźnie, zostanie wyrzucony na brzeg lub dozna innej awarii na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego włącznie z portami lub jeżeli jakikolwiek przedmiot należący do statku lub stanowiący część jego ładunku lub przedmiot stanowiący część ładunku jakiegokolwiek rozbitego statku, będący własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, zostanie znaleziony w Państwie przyjmującym, właściwe organy tego Państwa poinformują o tym najszybciej, jak to jest możliwe, urzędnika konsularnego. Organy te poinformują również o środkach podjętych w celu ratowania statku, załogi, pasażerów i ładunku.

2. Urzędnik konsularny może udzielać pomocy statkowi, który uległ awarii, członkom załogi i pasażerom; w

tym celu może on zwracać się do właściwych organów Państwa przyjmującego, które udziela niezbędnej pomocy.

3. W razie nieobecności właściciela statku lub ładunku, armatora, agenta ubezpieczeniowego lub innej uprawnionej osoby, urzędnik konsularny uważany jest za upoważnionego do podjęcia takich samych środków, jakie mógłby podjąć każdy z nich w odniesieniu do:

a) statku Państwa wysyłającego, jego ładunku lub jakiegokolwiek przedmiotu należącego do statku lub stanowiącego część jego ładunku, który został oddzielony od statku;

b) ładunku lub jakiegokolwiek innego przedmiotu stanowiącego część ładunku jakiegokolwiek rozbitego statku, będących własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, jeżeli znalezione zostały na morzu terytorialnym lub wodach wewnętrznych Państwa przyjmującego włącznie z portami lub dostarczone do tych portów.

4. Żadne opłaty celne nie będą nakładane na uszkodzony statek, jego ładunek lub zaopatrzenie pod warunkiem, że nie pozostaną na terytorium Państwa przyjmującego.

Artykuł 23

Funkcje dotyczące żeglugi powietrznej

Postanowienia artykułów 20, 21—22 będą miały odpowiednie zastosowanie do cywilnej żeglugi powietrznej pod warunkiem, że nie naruszają one umów obowiązujących Umawiające się Strony.

Artykuł 24

Wykonywanie innych funkcji konsularnych

Niezależnie od funkcji wymienionych w niniejszej Konwencji urzędnik konsularny może wykonywać wszelkie inne funkcje konsularne powierzone mu przez Państwo wysyłające, których nie zakazują ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego lub którym Państwo to nie sprzeciwia się bądź które są przewidziane w umowach obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

CZĘŚĆ IV

UŁATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 25

Ułatwienia przysługujące urzędowi konsularnemu

Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swoją działalność urzędową i korzystać z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji.

Artykuł 26

Używanie godła i flagi państwowej

1. Tarcza z godłem Państwa wysyłającego oraz odpowiednia tablica z nazwą urzędu konsularnego w językach tego Państwa i Państwa przyjmującego mogą być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszana na budynku urzędu konsularnego, a także na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może wywieszać flagę Państwa wysyłającego na swoich środkach transportu.

Artykuł 27

Pomieszczenia

1. Państwo wysyłające może na warunkach przewidzianych przez ustawy i przepisy Państwa przyjmującego:

a) nabywać na własność, posiadać lub użytkować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję dla kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania dla innych członków urzędu konsularnego;

b) budować na nabytych terenach lub przystosowywać posiadane budynki dla celów wymienionych pod literą a);

c) odstępować tereny, budynki lub części budynków nabyte lub zbudowane.

2. Postanowienia ustępu 1 nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego w zakresie prawa budowlanego i urbanistyki, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się odnośne tereny, budynki lub ich części.

3. Państwo przyjmujące ułatwi na swym terytorium, zgodnie ze swymi ustawami i przepisami, Państwu wysyłającemu nabycie lub uzyskanie w inny sposób pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego, a w razie potrzeby udzieli pomocy w uzyskaniu mieszkań dla członków urzędu konsularnego.

Artykuł 28

Nietykalność pomieszczeń konsularnych

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne.

2. Organy Państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się również do mieszkań urzędników konsularnych i pracowników konsularnych.

4. Państwo przyjmujące ma szczególny obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych środków dla ochrony pomieszczeń konsularnych przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz dla zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju urzędu konsularnego lub uchybieniu jego godności.

5. Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej lub użyteczności publicznej. Jeżeli dla tych celów niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być przedsięwzięte wszelkie możliwe środki dla uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych i powinno być niezwłocznie wypłacone Państwu wysyłającemu odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 29

Zwolnienia od podatków i opłat

1. Pomieszczenia konsularne i mieszkania innych członków urzędu konsularnego, których właścicielem względnie najemcą jest Państwo wysyłające, wolne są od wszelkich państwowych, terenowych lub komunalnych podatków i opłat, z wyjątkiem opłat pobieranych za świadczenie usług.

2. Umowy i dokumenty dotyczące nabywania pomieszczeń konsularnych i mieszkań innych członków urzędu konsularnego są wolne w Państwie przyjmującym od wszelkich podatków i opłat.

3. Zwolnienia, wymienione w ustępach 1 i 2, nie dotyczą podatków i opłat ciążących na podstawie ustaw i przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym.

4. Zwolnienia, wymienione w ustępie 1, rozciągają się także na środki transportu, będące własnością Państwa wysyłającego i przeznaczone dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 30

Nietykalność archiwów konsularnych

Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 31

Swoboda porozumiewania się

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, misjami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków, łącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, bagażem dyplomatycznym lub konsularnym oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Przy korzystaniu z publicznych środków łączności w stosunku do urzędu konsularnego stosuje się takie same taryfy jak do przedstawicielstwa dyplomatycznego. Urząd konsularny może zamontować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna.

3. Bagaż konsularny nie podlega kontroli ani zatrzymaniu.

4. Paczki stanowiące bagaż konsularny powinny posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia ich charakteru i mogą zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku służbowego.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek, stanowiących bagaż konsularny. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego stale zamieszkały w tym Państwie. Kurier konsularny przy wykonywaniu swych funkcji znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega pozbawieniu lub ograniczeniu wolności w żadnej formie.

6. Bagaż konsularny może być powierzony kapitanowi statku lub samolotu. Kapitan musi być zaopatrzony w urzędowy dokument, określający liczbę paczek stanowiących bagaż konsularny; jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może odebrać bagaż konsularny od kapitana statku lub samolotu lub przekazać mu taki bagaż bez żadnych trudności.

Artykuł 32

Oplaty i należności konsularne

1. Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego za czynności konsularne opłaty i inne należności, ustalone ustawami i przepisami Państwa wysyłającego.

2. Kwoty pobierane z tytułu opłat i należności, wymienionych w ustępie 1, są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

Artykuł 33

Nietykalność osobista

1. Urzędnik konsularny i pracownik konsularny korzystają z nietykalności osobistej. Nie podlegają oni aresztowaniu lub zatrzymaniu w jakiegokolwiek innej formie.

2. Państwo przyjmujące będzie traktować urzędników konsularnych i pracowników konsularnych oraz członków ich rodzin z należytym szacunkiem oraz podejmie wszelkie odpowiednie kroki dla zapobieżenia jakimkolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 34

Immunitet urzędnika konsularnego od jurysdykcji

1. Urzędnik konsularny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej Państwa przyjmującego. Korzysta on także z immunitetu od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej z wyjątkiem spraw:

a) odnoszących się do prywatnego mienia nieruchomości, znajdującego się na terytorium Państwa przyjmującego, chyba że urzędnik konsularny posiada je w imieniu Państwa wysyłającego dla celów konsularnych;

b) dotyczących spadkobrania, w odniesieniu do którego urzędnik konsularny występuje w charakterze wykonawcy testamentu, administratora, spadkobiercy albo zapisobiercy jako osoba prywatna, a nie w imieniu Państwa wysyłającego;

c) wynikłych z umowy zawartej przez urzędnika konsularnego, w której nie występował on wyraźnie albo w sposób domniemany w charakterze przedstawiciela Państwa wysyłającego;

d) wytoczonych przez osobę trzecią na skutek szkody powstałej w wyniku nieszczęśliwego wypadku spowodowanego w Państwie przyjmującym przez środek transportu.

2. Żadne środki egzekucyjne nie mogą być stosowane wobec urzędnika konsularnego z wyjątkiem tych przypadków, które odnoszą się do liter a), b), c) i d) ustępu 1 z zastrzeżeniem, że odnośne środki nie mogą naruszać nietykalności jego osoby albo mieszkania.

Artykuł 35

Immunitet pracownika konsularnego od jurysdykcji

Pracownik konsularny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej Państwa przyjmującego; korzysta on także z immunitetu od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej przewidzianego w ustępie 1 artykułu 34 jedynie w odniesieniu do czynności wynikających z jego obowiązków służbowych.

Artykuł 36

Immunitet członka personelu służby od jurysdykcji

Członek personelu służby korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego tylko w odniesieniu do działalności związanej z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych.

Artykuł 37

Immunitet członków rodzin

Immunitety wymienione w artykułach 33 ustęp 1, 34, 35 i 36 w odniesieniu do urzędników konsularnych, pracowników konsularnych i członków personelu służby mają odpowiednie zastosowanie wobec członków ich rodzin.

Artykuł 38

Zwolnienie od obowiązku składania zeznań w charakterze świadka

1. Urzędnik konsularny nie jest obowiązany do składania zeznań przed sądami lub innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego.

2. Pracownik konsularny i członek personelu służby mogą złożyć zeznanie przed sądami lub innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Mogą oni odmówić złożenia zeznań co do faktów, które mają związek z działalnością służbową, przedstawienia dokumentów i korespondencji urzędowej związanej z ich działalnością.

3. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 39

Zrzeczenie się przywilejów i immunitetów

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów przewidzianych w artykułach 33, 34, 35, 36, 37 i 38.

2. Zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 i zakomunikowane Państwu przyjmującemu na piśmie.

3. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powołania się na ten immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

4. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu od środków wykonania orzeczenia; w stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 40

Zwolnienie od świadczeń osobistych

Państwo przyjmujące zwalnia członków urzędu konsularnego i członków ich rodzin od wszelkich świadczeń osobistych, od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek charakteru oraz od obowiązków wojskowych, takich jak związane z rekwizycją, kontrybucją i zakwaterowaniem.

Artykuł 41

Zwolnienie od rejestracji cudzoziemców i zezwoleń na pobyt

Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin zwolnieni są od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców, zezwoleń na pobyt i innych podobnych formalności, które ogólnie dotyczą cudzoziemców.

Artykuł 42

Zwolnienie członków urzędu konsularnego od podatków i opłat

1. Urzędnicy i pracownicy konsularni, a także członkowie ich rodzin zwolnieni są w Państwie przyjmującym od wszelkich podatków i opłat osobistych lub rzeczowych, państwowych, terenowych i komunalnych z wyjątkiem:

a) podatków pośrednich, które normalnie wliczane są w cenę towarów lub usług;

b) podatków i opłat od prywatnego mienia nieruchomości, położonego na terytorium Państwa przyjmującego;

c) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia praw własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem artykułu 44;

d) podatków i opłat od wszelkiego rodzaju prywatnych dochodów, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;

e) podatków i opłat od umów oraz od dokumentów dotyczących umów, włącznie z wszelkimi opłatami, pobieranymi w związku z takimi umowami;

f) opłat pobieranych za świadczenie usług

2. Członkowie personelu służby zwolnieni są od wszelkich podatków i opłat w odniesieniu do uposażenia otrzymywanego z tytułu działalności urzędowej.

3. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, powinni wypełniać obowiązki nakładane przez ustawy i przepisy tego Państwa na pracodawców w odniesieniu do pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 43

Zwolnienie od cła i rewizji celnej

1. Wszelkie przedmioty, z samochodami włącznie, przeznaczone do użytku służbowego urzędu konsularnego, zwolnione są od opłat celnych w takim samym zakresie jak przedmioty przeznaczone do użytku służbowego przedstawicielstwa dyplomatycznego.

2. Urzędnicy konsularni i członkowie ich rodzin zwolnieni są od rewizji celnej na takich samych warunkach jak członkowie personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego.

3. Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin zwolnieni są od opłat celnych w takim samym zakresie jak odpowiednie kategorie personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego.

4. Pojęcie „odpowiednie kategorie personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego”, użyte w ustępie 3, odnosi się do członków personelu dyplomatycznego, jeżeli chodzi o urzędników konsularnych, oraz do członków personelu administracyjnego i technicznego, jeżeli chodzi o pracowników konsularnych.

Artykuł 44

Spadek po członku urzędu konsularnego lub członku jego rodziny

W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny Państwo przyjmujące:

a) zezwala na wywóz ruchomego mienia osoby zmarłej z wyjątkiem mienia nabytego w Państwie przyjmującym, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby;

b) nie pobiera podatków spadkowych ani podatków od przeniesienia praw własności w odniesieniu do mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem zmarłego w tym Państwie w charakterze członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny.

Artykuł 45

Swoboda poruszania się

Z zastrzeżeniem ustaw i przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni członkom urzędu konsularnego i członkom ich rodzin swobodę poruszania się na swym terytorium.

Artykuł 46

Wyłączenie od przywilejów i immunitetów

Pracownicy konsularni i członkowie personelu służby oraz członkowie rodzin, którzy posiadają obywatelstwo Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie, nie korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji z wyjątkiem ustępu 2 artykułu 38 i artykułu 45.

CZĘŚĆ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

Artykuł 47

Przestrzeganie ustaw i przepisów Państwa przyjmującego

Bez uszczerbku dla przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji osoby korzystające z tych przywilejów i immunitetów obowiązane są przestrzegać ustaw i przepisów Państwa przyjmującego.

Artykuł 48

Osoby prawne

Postanowienia niniejszej Konwencji, dotyczące obywateli Państwa wysyłającego, mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych ustanowionych zgodnie z ustawami i przepisami tego Państwa.

Artykuł 49

Wykonywanie funkcji konsularnych przez członków personelu dyplomatycznego

1. Prawa i obowiązki urzędnika konsularnego przewidziane w niniejszej Konwencji stosuje się również do członków personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym, którym powierzono wykonywanie funkcji konsularnych w tym przedstawicielstwie.

2. Wykonywanie funkcji konsularnych przez osoby wymienione w ustępie 1 nie narusza przywilejów i immu-

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 9 lipca 1973 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: *S. Olszowski*

nitetów przysługujących tym osobom na podstawie ich statusu dyplomatycznego.

Artykuł 50

Ratyfikacja i wejście w życie

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Niniejsza Konwencja będzie obowiązywała do upływu sześciu miesięcy od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron notyfikuje w pisemnej formie drugiej Umawiającej się Stronie o swoim życzeniu wypowiedzenia tej Konwencji.

3. Z chwilą wejścia w życie niniejszej Konwencji traci moc Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Rumuńską Republiką Ludową, podpisana w Bukareszcie dnia 5 października 1962 roku.

Na dowód czego upoważnieni Pełnomocnicy Umawiających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyl ją pieczęciami.

Sporządzono w Bukareszcie dnia 24 marca 1973 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i rumuńskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej

Władysław Woźtasik

Z upoważnienia
Rady Państwa
Socjalistycznej Republiki
Rumunii

Gheorghe Badescu

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.